

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-utca SIMON-ház Knusz József nr
kereskedésével szemben.

HIRDETMÉNYEK.

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztésével illető
minden közlemények ide intézendők.

Hírdetetlen levelek csak ismert kézektől
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár.

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve
Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

01-hasábszempontsor egyszeri beiktatásáért 5kr.
Blyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitótér 4 hasábszempontsorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
ajánlat sora 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Junius 15.

117. szám.

Helybeli pártéletünk.

II.

A helyi hazafiság és pártunk.

Azon a szereteten kívül, mely bennünket édes hazánkhoz csatol, van az emberi szívben egy másik érzelmek is, mely arra ösztönöz, hogy szűkebb értelemben vett hazánkat, a vármegyét, a várost vagy falut, melyben születünk vagy lakunk, különösebb szeretettel öleljük magunkhoz. Nem csak kárhóztatni nem lehet ezt, hanem a legnagyobb mértékben méltányolnunk kell. Meg is van mindnyájunkban. Kiterjed ez érzés arra is, hogy azokat, a kik városunk szülöttjei, örömeit látjuk emelkedni munkakörben, hírből, dicsőségben, és elő is mozdítjuk emelkedésüket. Minden nemesebb gondolkodású ember inkább ápolja szívében ezt az érzelmeket, mint jennek ellenétét, a zordon és szomorú elvet, hogy „Senki sem próféta a maga hazájában.”

És valóban meg is vagyok győződve hogy, ha Dr. Király Ferenc mint Debreczen város szülötte, a maga idejében akár szabadlevű, akár függetlenségi programmal kinyújtotta volna kezét Debreczen város valamelyik választókerületének maradtuma után, tekintélyes pártja lett volna, és fog is lenni, sőt valószínűleg el is nyeri azt. Mert szakképzettségét olyannak ismeri a közvélemény, hogy az országgyűlésnek a maga szakmájában hasznos tagja lehet.

Azt azonban el nem ismerhetjük és a választási tények Budapesttől kezdve mellettnök bizonyítanak, hogy az országos képviselő választásoknál általában a helyi hazafiság szempontja legyen a döntő. El nem ismerhetjük, hogy ha például Debreczenben akármik ok miatt a szabadlevű vagy a függetlenségi párt jelöltje nem helybeli, de különben a jelöltségre méltó, háttérbe szoruljon egy pártunkivüli előtt csak azért, mert az debreczeni születésű és itt széles rokonsággal bír. Nem is követte ezt a helyi hazafiságot Debreczenben egyik párt sem. Jelenlegi három képviselőnk közül — még gróf Degenfeld Lajost is ide számítva, egyik sem helybeli. Ha nem csatlakozom, a függetlenségi pártunk soha sem volt helybeli még csak jelöltje sem. És bizony sem Tisza Kálmánt sem Simonyi Ernőt és Thaly Klmánt nincs oka szügyenleni Debreczennek. Sőt úgy áll a dolog, hogy midőn Debreczenben vagy bármely más város jó hírnevű nem helybeli képviselőt választ, akkor is a helyi patriotizmusnak egy nemét gyakorolja, mert az illetőt közelebbi kapcsolatok kívánja magához fűzni és magáénak mondani. Csiky Kálmár ellen tehát, a ki különben is Debreczennek növeltje és hálás fia, e mellett mind a tudomány mind a parlamenti élet terén előnyösen ismert névvel bír, a helyi hazafiság szempontjából agítani, nem egyezik meg Debreczennek képviselői választásánál eddig követett szokásával.

Az általános igazság a helyi hazafiság elvére nézve körülbelül az, hogy a személyeknél ovakodjunk azt szabálylva emelni. Ha egyenlő esetekben kell választást tennünk, ám válasszuk a magunkét. De egy lépéssel se menjünk tovább. Mert végtére is a helyi hazafiság csak egy hajszálnyira van a sógorság komaságtól, sőt avval szükségkép érintkezik. Ennek áldásait pedig nagyon jól ismerhetjük, Istennek hála még Debreczenben kevésbé, de igenis megyei és városi köztünkben országszerte.

Térjünk át azonban arra a kérdésre,

miért oszlott meg a 2-ik választókerületben ez alkalommal a szabadlevűpárt. — Öszintén megmondom véleményemet. Megoszlott első sorban azért, mert a mult választás óta már elég erősnek érezte magát és ilyen esetben a pártoskodás nemzeti szokás. De a közelebbi okok megértésére mégis szükséges egy pár szóban elmondani az előzményeket.

Csiky Kálmánt két évvel ezelőtt az első kerületben a biztos kisebbségben maradás tudatában szólítottuk fel jelöltnök; ő ezt tudva is, elfogadta azt. Megtartotta programbeszédét, megismerte őt egész pártunk. És ekkor azon morális ígéretet tette nekünk pártunk intéző bizottsága, merem mondani a párt közhangulata és közóhajtása alapján, hogy adandó alkalommal megemlékezünk róla. — Ezt tettük, midőn nemrég a II-ik kerület mandátuma íresedésbe jött. De az első egy párt napot a szükséges előkészületekre akartuk megnyerni, és addig az egészet titokban kelle tartanunk.

Ez az a megbocsáthatlan bűn némelyek előtt, hogy az intéző bizottság a párt előtt titkolózott. De mihelyt a dolog nyilvánossá lett, azonnal összehívta a pártbizottság a 2-ik kerület összes szabadlevű választóit, és pedig külön meghívókkal jelölt-ajánlás végett. Ezen gyűlésen pártunk elnöke előterjesztette ugyan a Csiky ajánlását, de egyszersmind felszólította a választókat van-e valakinek más ajánlása is. Egyetlen hang sem emelkedett, csak Csiky mellett. — Ha ezen a gyűlésen csak gondolhat is valaki arra, hogy más vélemény is van, hogy egy rész például Király Ferencet akarja felleptetni, azonnal megállunk. És vagy Király urat léptetjük föl, de természetesen csak szabadlevű programmal, vagy más jelöltet állítunk, a ki mellett a választók többsége nyilatkozik. Mert Csiky iránt pártunk semmi mással, mint erkölcsi lekötözöttséggel nem tartozott. Az a hír, hogy őt bármiféle felsőbb akarat vagy ajánlat hozta volna szóba Debreczenben, (pedig ezt is hirdetik némelyek) egyszerű kohlománny, mely a debreczeni közvélemény érzékenységére van számítva. A pártbizott-ág jobban őrzi Debreczen tekintélyét, semmint bárholman is jelöltet hagyna magára ajánlatni.

Egyszóval a Csiky egyhangú jelölése után megkezdődött pártunknak egy kisebbsége részéről az agitáció és forgalomba jöttek a legkülönbözőbb hírek. „Egynehány ember nek, az intéző bizottságnak klikk uralma nem veszi figyelembe a választók akaratát; ezt nem lehet tűrni.” — „A kereskedőosztály érdekeit nem vétetnek figyelembe, ez ellen tenni kell.” — „Szegénységi bizonyítványt nem állítunk ki magunkról, hogy Debreczenben nincs képviselőnek való ember; mutassuk meg, hogy van” stb. És csakugyan sikerült az egyetértést megbontani. Egy pár ember, a ki Debreczenben arról ismeretes, hogy semmiféle pártot nem tartozik, csak a szereplési és zavarsináló pártot, kétségbeesetten, szította a tüzet pártunk tagjai közt; a függetlenségi párt vezetői, a kik a magok részéről jelöltet sem mertek állítani, megörültek, hogy így talán még se lesz szabadlevű párti képviselő; dr. Király Ferenc megerősödött azon régi hitében, hogy ő Debreczenben a legbőlebb ember, mert hiszen mindenik pártot egyiránt bolonddá tette. De a legsajátságosabb az, hogy a szabadlevű párt egy része abban a hitben van, hogy férfias függetlenségének és a pártzsarnokság (?) alóli meg szabadulni tudásának adja jelét, midőn a

pártot megbontotta. Egy szavunk sem lehetne ez utóbbi ellen, ha csak egy ember lett volna közöttük, a kinek elég bizalma és pártszerelete lett volna, annak idejében, tehát az egyhangú jelölés előtt csak egy szót szólani a párt intéző bizottsághoz, akár figyelmeztetőt, akár ha szükséges lett volna, erőlyesen tiltakozót. Mindez nem történt; a párt egységét megbontották.

Az országos neveltség és indignáció, mely fel fog hangzani, ha csakugyan győzelemre jutnak, ha Debreczenben a független és szabadlevű párti választók beüldöztetnek a parlamentbe egy képviselőt, a ki (mert sem független, sem kormánypárti, sem antiszemita) vagy mérsékelt ellenzéki lesz, vagy egy új Király-pártot alakít közgazdasági programmal, vagy le fogja fűzni a mégis két emberből álló Hock-Benedek-pártot, meg fogja bánatni velök elhírtelenkedett lépéseiket.

Akármi lesz azonban ez alkalommal a választás eredménye, pártunk kell hogy módját találja annak, hogy a félreértések, melyek benne részint a pártunkivüli fondorkodások, részint a szorosabb és teljes bizalom hiánya miatt felmerültek, [mindenesetre és bárhogy kiegyenlítettessenek.

G. K.

A regále-bérlőknek nyújtandó előlegek. A regále-bérlőknek nyújtandó előlegekről szóló, már a felsőház által is elfogadott törvényjavaslat értelmében, a törvényben meghatározott tulajdonjogi, zálog és más elsőbbségi igények bejelentésének határideje az 1889. év december 31-én történő regalemegváltásra nézve oly módon fog megváltoztatni, hogy a pénzügyminiszter felhatalmazást nyer a határidőnek rendeletei uton korábbi időpontra való kitérésére. Mint a „B. C.” értesül, a pénzügyminiszter, egyetértve az igazságügyminiszterrel, e határidőt az ezen törvény szentesítése után kiadandó rendeletben folyó év jul. 31-ére akarja megállapítani.

Uj főispán. A hivatalos lap esütörtöki száma közli a legfelsőbb elhatározásról szóló kéziratot, mely Gräf József felmentésével Kállay Andrást nevezi ki Szabolcsvármegye főispánjává. Kállay András, az újonnan kinevezett főispán az ősrégi farkasastói és nagy-kállói Kállay nemzetség tagja s 1839-ben született, tehát most ötven éves. Atyja Kállay György, anyja alsó-holétsi Tarnóczy Mária volt. Tanulmányait 1847-ben kezdte Bécsben és ugyanott végezte 1860-ban. A következő évben már megyehelyettesi tag volt, de 1862-ben egy időre elhagyta megyéjét s ekkor hosszabb utazásokat tett Német-, Francia- és Angolországban. Politikai tekintetben 1867-ig az ellenzékhez tartozott, majd a Deák-párt mellé állt, később pedig a Tisza pártot csatlakozott. A megyében mint a közgazdasági bizottságnak, az állandó választmánynak és más bizottságoknak tagja, behatóan foglalkozott a közügyekkel. Tevékenységének főtárgyát azonban a szabályozási ügy képezte. A felső szabolcsi tiszai ármentesítő társulatoknak husz év óta választmányi tagja s tiz éven át alelnöke volt. Mikor pedig Lónyay Menyhért, a társulat megteremtője és elnöke meghalt, helyébe egyhangulag Kállay Andrást választották meg a társulat elnökévé. A szabályozási ügyről több szakszerű munkát is adott sajtó alá; ezek azonban csak illetékes köröknek voltak szánva. A szabolcsmegyei főispánsággal már 1861-ben megkínálták, akkor azonban birtokainak rendezése miatt — Kállaynak Szabolcsban 5000 holdas birtoka van s így a megyebeli nemességi köztől ő a legnagyobb birtokos — ez állást nem fogadhatta el.

Pártunkivüliség.

Hogy a politikai párt árnyalatok egymással örökös harcban állanak azt nagyon természetesen találjuk, egy szegen meg nem férnek s e barátság ezuttal már a szilárd elvek árába kerül, akkor bizony ne kérdedjenek azzal a megdönthetetlen szilárd elv-

okok vegyítettnek abba. A személyes rokon — vagy ellenszenv, barátság, vagy harag, ha e küzdelmekbe vegyül, urrá lesz az elvi viták felett s a szenvedélyek harcát kelti fel, mely igenis alkalmas arra, hogy a küzdő felek egymást minden piszokkal bemázolják, de nem arra, hogy a közügyet előbbre vigyék s a közjót munkálják.

Azt is nagyon természetesnek és a parlamentarizmus elvéből kifolyónak látjuk, hogy a képviselő saját egyéni meggyőződését köveve, csatlakozik egyik vagy másik politikai pártot s annak irányelveit igyekszik megvalósítani.

Hazánkban — illetve országgyűlésünkön ez idő szerint két, és illetoleg három párt árnyalat van, mely komolyan számba vehető. A szabadlevű párt, a függetlenségi párt és a kettő között ide oda libegő mérsékelt ellenzéki párt. A szabadlevű párt ez idő szerint képviseli a többséget, támogatja a kormányt, a függetlenségi párt képviseli a közjogi ellenzék s a 48-as elvek keresztüli vitelét óhajta. A mérsékelt ellenzék pedig képviseli a sértett hiúságot, — akarunk mondani képviseli, és magában foglalja azon elemeket, melyek a kormányra holmi képzelt mellőztetésekért neheztelnek, azt ugyancsak szidják, hanem azért majd minden fontosabb kérdésben ve e szavaznak. Különben, hogy ez a párt milyen közel áll a kormányhoz, mutatja az is, hogy az új igazságügyminiszter Szilágyi Dezso — mint valami kadétiskolából — innen került ki.

Három párttal tehát megvolnánk, de ez még nem elég; legalább a debreczeni események azt akarják elhitetni mindenikkel, hogy létezik még egy nyegedik is — pártunkivüli párt.

No a ki látott már fából vaskarikát, az lehet, hogy ismer pártunkivüli pártot is, de azt, hogy egy ilyen absurdum, joggal létezhessek, csak a mi jó függetlenségi polgártársainkkal lehet elhitetni.

Hogy egy ember, egyszerre két — nagyon is különböző politikai irányzatú — pártot lehessen jelöltje, az ritka dolog és annyira viszatetsző, hogy az ember akarva, nem akarva keresi az okokat, melyek, pl. a jelen esetben, a függetlenségi pártot arra birták, hogy egy semmi szint nem vallott egyént emeljenek a vállaikra.

Ők ugyan azt akarnak elhitetni, hogy a jelölt ur érzelmeit ismerik s annál fogva reménylik, hogy a függetlenségi zászlót nem fogja cserben hagyni. De szabadon őket arra figyelmeztetni, hogy ha ez így volna, mi gátolná Király Ferenc dr. urat abban, hogy szint valjon? holott tudja, hogyha függetlenségi programmal lép fel, támogatattva a szabadlevű pártból kivált töredék által is — bizony nem lett volna nehéz győzedelmeskednie abban a kerületben, a melyben a szabadlevű párt soha sem volt valami erős. A függetlenek ezen okoskodása tehát magától elesik.

Akármeddig kutatja is valaki a függetlenek indító okát csak oda kell vissza jönnie, hogy a vezetőségnek személyes barátsága és jóindulatu istápolni akarása, hogy ne mondjuk jóakaróskodhatnásága okozta azt, hogy a debreczeni függetlenségi párt szegre akassza szilárd elveit, bevonja az oly fennen lobogtatott zászlót és szavazzon olyan emberre, a ki nyíltan kimondja, hogy nem tartozik a függetlenségi pártot.

No ha azok a 48-as független eszmék olyanok, hogy azokat, mint országos érdekeket, a személyes barátságok alá lehet rendelni, ha azok az elvek olyanok, hogy a személyes barátsággal egy szegen meg nem férnek s e barátság ezuttal már a szilárd elvek árába kerül, akkor bizony ne kérdedjenek azzal a megdönthetetlen szilárd elv-

hüséggel, mert minden józan logica szerint az elvűség telette áll minden szélyes tekinteteknek és nem megfordítva.

Ugyan hol vannak, hova lettek azok a mellököt verő, sarkantyus, atillás és nagy bajszu, de még nagyobb száju igazi magyarok, a kik folyvást azt kiabálták, hogy inkább meghalnak, sem hogy a 48-as zászlót letegyék? hol van most az a negyvennyolcas lobogó, mely a att annyi jelesek és nem jelesek küzdöttek?

Hát sok mindent meg lehet érni annak a ki sokáig él, de hogy ezt megérjük miszerint a független elvek Debreczenben szegre akasztassanak, még sem hittük volna.

Előre tisztelt — volt független polgárok, a fából vaskarika párt megalakításának dícsőségét az utókor mindenesetre önnöknek ítéli oda!

Országgyűlés.

Budapest, június 13.

A képviselőház az ünnep után ma tartotta első ülését, melyen az elnöki bejelentések és a főrendiház üzeneteinek átvétele után megállapodás történt a legközelebbi teendőkre nézve. E szerint a jelen ülésnek holnap d. e. 10 órákor tartandó ülésben a királyi kegyelmes kéziratral bezárul s holnap-tól 10 órákor megnyílik a jelen országgyűlés harmadik ülészaka, a mikor is megválasztanak az elnökök, a házpágy, a jegyzők és megtörténik az osztályokba való sorsolás, a vasárnap délelőtt 11 órákor tartandó ülésben pedig a ház bizottságai választattak meg, míg a delegatiónak megválasztása iránt valószínűleg a hétfői ülésben történik megállapodás.

A főrendiház ma rövid ülést tartott, melyen vita nélkül tizenhárom törvényjavaslatot és egy jelentést fogadott el. — A törvényjavaslatok közül az 1880. XX. t. cz. módosításáról szóló javaslatot Rudnyánszky József báró stylaris módosításával, a többiek pedig változatlanul fogadták el.

Budapest, június 14.

A képviselőház mai ülésében, a ház júniusi költségvetésének tárgyalása alkalmával, Hermann Otto és Thaly Kálmán az országgház szellemi vezetőjének javítását sürgették, mire Csáky Béla, a gazdasági bizottság elnöke és a ház elnöke kijelentették, hogy a szünet utánra már előreláthatólag segítve lesz a bajon.

Ezután vita nélkül hozzájárult a ház a pénzügyi közigazgatásról és az 1880. XX. t. cz. módosításáról szóló törvényjavaslatokon a főrendiház által eszközölt módosításokhoz.

Irányi Dániel intézett ezután sürgős interpellációt a kereskedelmi miniszterhez az új vasúti személy-díjszabály (zona-rendszer) tárgyában, — hibáztatván, hogy a miniszter e gyökeres reformhoz nem kérte ki a törvényhozás előleges engedélyét és kérdezte, hogy egy miniszter, mint az egész kormány elvállalja-e érte a felelősséget? Baross Gábor miniszter azonban válaszolt az interpellatióna, megígérte, hogy a felelőséget elvállalja nemcsak ő, de az egész cabinet, melynek beleegyezését kinyerte; a törvényhozás elé azért nem terjesztette a reformot, mely adminisztratív intézkedés a miniszter hatáskörébe s nem a törvényhozás elé való; egvéként az állami költségvetés indokolásában ki fogja fejteni azon okokat, melyek az új rendszer behozatalára bírták Irányi újabb felszólalása és Baross miniszter replikája után a ház nagy többsége (többen a mérsékelt ellenzék részéről is), tudomásul vette a miniszter választását.

Végül Tisza Kálmán miniszterelnök betervezte a kegyelmes királyi kéziratot, mely az országgyűlés második ülészaka ma berekesztette s holnapra összehívta a harmadikat. Az elnökök meghatott szavakban köszöntö meg az ülészak bezárásakor a képviselők rokonszenvét, melyvel önlőki működését kísérték, s erre a ház minden oldaláról fölhangozott az elnökök lekes éltetése. Holnap d. e. 10 órákor tartja a ház az új ülészakban alakuló ülését.

A főrendiház ma rövid ülést tartott, melyen fölolvastatt a kegyelmes királyi kézirat az ülészak bezárásáról s az új ülészak megnyitására. A kézirat fölolvását a főrendiház bizottságainak megválasztása vasárnap fog megejtetni.

A cserbehagyott zászló.

A lapok erősen foglalkoznak a függetlenségi párt jelölésével. Erdekese, hogy a „Budapest” függetlenségi lap létrejöttétől kezdve a debreczeni függetlenségi és 48-as párt eljárását. — A függetlenségi polgártársak fontolóra vehetik ennek az igen elterjedt buda pesti lapnak s „a függetlenségi pártnak a fővárosban egyetlen közlönyének” a debreczeni jelölésre vonatkozó közleményéből eme sorokat: „A debreczeni választás furcsa története nagy feltűnést kelt ország szerte. Király Ferencz ur, kinek a táborába a függetlenségi párt, élén Kiss Alberttel s a többi vezető-

ember-ekkel beállott, még csak nem is pártönkivüli, hanem a szabadelvű párt egyik töredékének jelöltje. S a függetlenségi párt — mint a „Debreczen” írja, mely a debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönyének nevezzi magát, — a zászlaját csak azért bontja ki, hogy rábizzza erre a kormány pártitöredékre. Adolog érthe tetlen mindenki előtt, a kinek józan esze van s aki a képviselőválasztást valamivel többre nézi helyi klíkkék és kottériák kicsinyes kázdalmánál. — Igaz, hogy a debreczeni függetlenségi és 48-as párt kijelenti, hogy elveit fentartja, de micsoda elv-fentartás az, amelynek gyakorlati eredménye: egy kormánypárti jelölt támogatása. A pak tálalást, elvű vásárt akkor sem helyes lehetünk, ha az a mérsékelt ellenzék javára történik.

De, hogy egy kormánypárti embernek a függetlenségi párt mért tarja oda a vállát, hogy azon a mandátumához kapaszkodhassék, — az olyan probléma, amelyet a mi végleges eszünk nem tud megfejteni. — A függetlenségi pártnak, mely 1887-ben is csak néhány szavazattal maradt kisebbségben, megnöttek a győzelemre való kilátásai. A következtetés tehát józan észszel az volna, hogy most még nagyobb lelkesedéssel, még nagyobb bizalommal bontsa ki lobogóját s a legrosszabb esetben arra számoljon, hogy az ő jelöltje meg az egyik kormánypárti jelölt közt új választás lesz s ekkor az elégedetlen kormánypárti elemek vagy távolmaradásukkal, vagy épen szavazatukkal is elő fogják segíteni a függetlenségi jelölt győzelmét. De hogy az erős és kompakt függetlenségi tábor, elveit fentartásával, abbídjék a kormánypárti töredék javára, az olyan fejtetőre állítása minden józan logikának s olyan bosszantó parodiája az elvűségnek, melyet a híres kálvinista Rómától se akar se várt volna!

A mi tisztelt lapunk a „Debreczen” nagyra van pártja képviselőjelölésével, oly annyira nagyra, hogy a debreczeni szélsőbal minden eddigi kijelölését becsürelti.

Ilyen fogást, mint ez a mostani még nem tett a függetlenségi párt.

A „Debreczen” rémlátásai közepette (Debreczen elnögeiről beszél; szerelmünk látni egy példányt azokból) azt írja, hogy Debreczen függetlenségi párti polgárai is belátták, „...annak bizonyítását, hogy Debreczen lakosai nem szellemi/koldusokból állanak.” Ezért csatákoztak „készségesen a Dr. Király Ferencz kijelöléséhez.”

Megengedjük, hogy lapunknak igaza van. De az állítás igazsága csakis az ő pártjára vonatkozhatik. Mert a függetlenségi párt volt az, a melyik fennállása óta debreczeni polgárt soha nem léptetett fel; mindig csak idegent.

„Debreczen most vonal be igazán a nemzet törvényhozásába.”

Ezt írja a „Debreczen.” — Ebből egyenes logikával azt következtetheti bárki, hogy 1-ször a függetlenségi párt minden eddigi jelölését elhárította, mivel képviselőjelöltjei idegenek és saját pártjabeliek voltak; ellenben a mostani jelölés az, a kik a helybeli és pártönkivüli dr. Király Ferencz urat fölléptetik, „magyon, de nagyon a szög fejére ütöttek.”

2-ször, többé Thaly Kálmán se, a ki pedig három nappal ezelőtt még országos hírű „férfi” volt, képviselheti igazán Debreczen az országgházban, minthogy ő nem debreczeni. Jövőre tehát helyette okvetetlen más, helyi nagyság választandó.

Csak azt esedájuk, hogy ennek az új felfogásnak érvényesítése nem saját jelölt, hanem egy olyan jelölt lobogója alatt történik, a kinek programja olyan mint Luther urvaesora dognája s közte és a függetlenségi párt programja között még kevesebb érintkezési pont van, mint a Luther és Zvingli feltöltése között.

A „Debreczen” elhittette magával, hogy mi beakarjuk ugratni őket. Mintha bizony már be nem ugrottak volna néhány szabadelvű és mérsékelt ellenzék választó ügyes eselvetésének.

Annnyira beugrottak, hogy több szilárd elvű polgártárs azon óhaját, hogy a függetlenségi párt is állítson jelöltet, oly „fúrca s a ság”-nak tartja, a melyet „még a Jókai fantáziája se lett volna képes kitalálni.”

Irányi Dániel a ki az országos függetlenségi párt elnöke, abban a levélben, melyet hírszerint a debreczeni renegátokhoz írott, bizonyosan nem ilyen „fúrca s a ság”-nak nevezte ezt az óhaját. És a „Budapest” sem.

A „Debreczen” meg van akadva az állami közigazgatással, melynek eszméje — mellesken megjegy-zve — egy a kormánypárti, mint a mérsékelt ellenzék közleményben erősen hódít; utóbbi pártön Grünwald Béla a legtekintélyesebb, igazán tekintélyes hiva.

Lapunknak egyik nap neki ront Csiky

Kálmán és előtte a levegőben összevissza vagdalokzik a szélsőbal fringival.

Micsoda vakmerőség volt az a kormánypárti jelöltjéről, hogy ő is azokkal tart, a kik a közigazgatás államosításával megakarják fosztani a polgárokat választási joguktól? A „Debreczen” persze a maga szempontjából fogja fel a dolgot s olyan következtetéseket von le a közigazgatás államosításából, a miket Csiky Kálmán nem mondott, a miket csak a roszakarat magyarázhat ki és a mik — ez a czél — nagyon alkalmasok a polgártársak felizgatására. A „Debreczen” természetesen elhílgatta azon magasabb szempontokat, melyekből az államosítás tervezetik; elhílgatta azon distinctiót, melyet Csiky Kálmán a modern és régi közigazgatás elmélete között felállított.

Mig egyik nap azzal akarja a választókat hecczelni a „Debreczen”, hogy ime i yem meg ilyen rettenetes csorbát akar ejteni Tisza és vele együtt Csiky Kálmán a polgártársak jogain: másnap már azért szidja vádolja Tiszát, a miért ez elodázza a reformokat és a „jövő országgyűlési többség biztosítása végett a legközelebbi hat évre ismét választott tisztit kart akar.”

Ebből igazodó jel aztán a 48-as újság-olvasó polgártárs.

Napi hírek.

— **Ö Felsője a király a debreczeni 1847/48-iki honvédegyelet által Rudolf trónörökös Ö Felsője elhunytá alkalmából bemutatott részvét feliratot, legkegyelmesebb köszönetének nyilvánítása mellett tudomásul vette.**

— **Hálaadó isteni tiszteletet tartanak f. hó 17-én, hetton d. e. 8 órákor az ev. ref. egyház elemi iskoláinak növendékei a nagytemplomban.**

— **A debreczeni jótékony nőegylet részvét feliratát Rudolf trónörökös elhunytá alkalmából Stefánia özvegy trónörökösné Ö Felsője kegyelmesen elfogadta.**

— **Vizsgák.** Az ágost. hitv. evang. elemi iskolában az évszázó vizsgák június hó 26-án (szerdai napon) fognak a várad-utcai 2087. sz. a. imateremben megtartatni, — és pedig d. e. 8 órákor a fiukkal, d. u. 3 óráról a leányokkal. Debreczen 1889. Jun. 14. Az igazgatóság.

— **A m. á. v. városi menetjegy iroda** által f. hó 16-án azaz vasárnap délelben Budapestre rendezendő társas kiránduló áshoz a jegyek egy a bejelentettek mint a még jelentkezőknek vasárnap d. e. 11 óráig kiadatnak.

— **Esküvő.** Szabolcsi Lajos lapunk volt munkatársa, jelenleg a Gresham fő-tisztviselője f. hó 20-án délelött 11 1/2 órákor tartja esküvőjét, Deutscher Iloná a kisasszonnyal, a dohány utcai izr. imaházban.

— **Ifj. Kovács János** debreczeni ev. ref. segédlelkész a bihari egyházmegye lelkész bizottságának f. hó 12-én Nagyváradon tartott ülésében egyhangulag jelöltetett a furtai II. osztályú lelkézi állásra 20 pályázó közül. A választás jun. 30-án lesz.

— **A kaszálók rendezése.** Az alább irt napokon következő kaszálók-birtokok kaszálói fognak telekkönyvezés céljából helyszínelődni a Haápon: J u n i u s 17. Nagy András örök. 107. — Szabó József 2269. — Eneydi István 130 sz. — Dobszai András örök. 2041. — Kerékjártó János 484. — Portörő Bálint 67 sz. — Horváth Gábor 2003. — Major András 407 sz. — J u n i u s 18. Diószegi István 421. — Bagaméri István 2448. — Szikszay Mihályné 2589 sz. — Pataki Mihályné 210. — Zefer István 177. — Zöld István örök. 3691. — Pálfi Ferencz 776. — Jóna Bálint 125. — J u n i u s 19. Némethi István 1050. Némethi János 2601. — Hüse Mihály 2621. — Bagaméri József 3389. — Szűcs János 597. — Hüse Istvánné 250. — Szabó Sándorné 790. sz. — Temesvári Gáborné 517. sz. — J u n i u s 22. Balogh Mihály 457 sz. — Nagy János 599. Gujás Pálné 457 sz. — Veres Mihály 494. — Ju ház István 9062. — Nagy Andrásné 599. — Körössi Sándor 230. — Vas János 2405. — J u n i u s 24. Sarkadi Mihály örök. 1693. — Pap János 471. — Soltész Ferencz 296. sz. — Iván Andrásné 2829. — E Kovács István 175. — Kis Sándor. — Szűcs István 470. — Bihari István 403. — J u n i u s 25. Szilágyi János 2030. — V. Nagy István 2421. — Csizsár Ferencz 1314. — Csizsár Ferencz örök. 1814. — Jenei Mihály 1157. — Balog János 1330. — Szőke Ferencz 2392. — Pongor József 1397. — J u n i u s 26. Bundi Péter 777. — Kovács István 434. — Ménes András 1216. — Lukács István Haláp. — Molnár Ferencz 1369. — Szathmári József 1277 sz. — Bikfalvy István 950. — Nagy János 2726. A jelentkezés és tárgyalás a halápi erdészletben történik és innen folytatatik az eljárás a helyszínen. A meg nem jelenők vagy közre nem működők részére költségükre képviselő rendeltek s ezzel hajtatik végre az eljárás. A városi tanács.

— **Majális.** A h. szabolcsi újonnan alakult önk. tisztult egylet f. hó 16-án a városi erdőben saját pénztára javára táncmulatságot rendez. A város intelligens fiatalóságából alakult rendezőszék élén Szivós Géza tüzoltó főparancsnok buszgólkodik a majális sikerének biztosításán, mi annyival inkább jogosult, a mennyiben Szabolcs város a közhajátásnak engedve s a régen érzett hiányt pótolva a város erdőn egy olyan csinos alkalandó táncz helyiséget építtetett, mely magasabb igényeket is kielégíthet s így a tavaszi tánczmulatságok ezután rossz időben is megtarthatók lesznek.

— **A zona-tarifa életbeléptetése után** Debreczenből, Szabolcsról és B. Ujfaluból I. osztályban gyorsvonaton 8.40, személyvonaton 7.00, II. osztályban gyors. 6.50, szem. v. 5.30, III. o. gyors. 4.20, szem. v. 3.50. Kabáról, P. Ladányról, Báránról és Saápról I. o. gyors. 7.20, szem. v. 6.00, II. oszt. gyors. 6.00, szem. v. 4.80, III. o. gyors. 3.60, szem. v. 3.00 firtét lehet Budapestre utazni.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

kir. pénzügyőri szakasz által a következő helyen és napokon fog eszközöltetni, u. m.: június 21. és 22-én Onddón és Szepesen, június 27. és 28-án Pallagon, július 1. és 2-án Ebesen, július 4. 5. és 6-án Ujfaldeken, július 8. 9. és 10-én Elep, Hegyes, Alomzagon, — Debreczenben, 1889. június 14-én, a mezőrendőri kapitányság.

— **Juniusi mulatság.** A debreczeni bapty mulatságok állandó bizottsága, tavasztól kezdve minden héten rendezett több sportszerű társas mulatságokat és játékokat (labdázást, ráfót és erocetter); — több előkelő családból alakult társaság valóságos angol arisztokrata szeszvedélyvel fizte ezt a játéknemet, különösen pedig a hölgyek viseltettek ezek iránt odaadó előszeretettel. Ezen bizottság, mely a téli és az ottvottaknak, még most is kedves emlékü mulatságokból előtűnik ismeretes. — Ujabb oldáról nyilvánult óhajnak engedve a hó 28-án a „Margit” fürdő disztermében és a mellette lévő szabad téren egy nagyobb szabásu bapty mulatságot, összekötvé különböző angol játékokkal, határozott el rendezni. — Ujabb megiesz a szepnemnek, de különösen a leányoknak boldogító öröme, mert egy kedves emlékü mulatsággal több lesz mindenki szívében bevésve. Ezen tervezett mulatság adminisztratív teendői felügyeletére valószínűleg Simonffy Gyula alezredésné, Volánt András századosné, Kubay Alajosné és Jablonczay Kálmáné urnök fognak felkérteni, kik elég biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy ez ép oly sikert arasson — magának, mint a téli bapty mulatságok arattak. — A talp alá való Ráczy Károly zenéje szorgaltatja.

— **Zene estély** lesz ma a „Hungária” kávéházban.

— **Kun Kocsárd gróf ajándékszerződése.**

Ahoz az ajándékozási szerződéshez, melylyel Kun Kocsárd gróf háromszáz ezer forint urává tette az E. M. K. E.-t, hosszabb bevezető sorokat irt az agd hazái. E sorokban elmondja, mely okok indították arra, hogy vagyonját az E. M. K. E.-nek ajándékozza. — Ez a bevezetés így hangzik: „A magyar nemes családok anyagi jóléte fenntartására századokon keresztül gyakorlati jótékonyssággal gondoskodott ősiségi törvény eltörlésével, szabad tér nyilván a könnyelmű utódoknak, az ösők érdemei és vérhullmá által szerzett becses és drága földrészeleteket idegen, sőt ellenséges kezekre juttatni; fájdalommas aggodalmaim közt megmáshatatlann erős akarattal keletkezett lelkemben, egy rendelkezni öseim örökösök tiszteletével egyarántított fekvő vagyonomról, hogy az, (a mig csak lehet) vagy kötvé maradhasson a családbeli fi-utódok kezében, elidegeníthetetlen és eldarabolhatatlan állásában, a család érdekében, vagy ha családunk megfogyatkoznék fia utódokban, meghessen hasonló kikötéssel, a létrejött hazai legjótékonyabb intézet: az Erdélyrezi magyar közmívelődési egyesület birtokába és kezelése alá egy ezen ajándékozási szerződés mellékletét képező utasítás szerint, egy székely telep megalapítására. Fent nyilvánított elvem és intencióm létesítésére, hogy családunknak is szolgálva lehessen, annak körében kerestem az eszközt, mely által a saját vagyonom felpótlásával, — egy oly vagyonösszeget hozhattam volna létre, mely egy fidei commissum alapját vehette volna meg. De miután ezen igyekezetem és céloim, mely egy a család, mint a magyar ügy érdekét émozdította volna, nem sikerült; nem maradt egyéb hátra, mint tántoríthatatlann megmaradva azon elvem mellett, hogy javaimat oly örökösödés tárgyává nem teszem, melyben az osztozkodások, vagy kezelési ferdések által megsemmisülhetne fekvő vagyonom összege; azt az E. M. K. E. birtokába becsatolom ajándékképpen örök időkre és elidegeníthetetlen, miután én, minden vagyonomról, örökösödési jog iránti kötelezettség nélkül, független állásomban, szabadon rendelkezhettem; kívánva, vajha azt, a mit én természetű ösztönből és hazafi kötelességérzetből, nemzetem iránt a székely kitéleptetés előmozdítása által teszek, azok, a kik több tehetséggel bírnak, nagyobb mérvű kiterjedésben kövessék.”

— **Majális.** A h. szabolcsi újonnan alakult önk. tisztult egylet f. hó 16-án a városi erdőben saját pénztára javára táncmulatságot rendez. A város intelligens fiatalóságából alakult rendezőszék élén Szivós Géza tüzoltó főparancsnok buszgólkodik a majális sikerének biztosításán, mi annyival inkább jogosult, a mennyiben Szabolcs város a közhajátásnak engedve s a régen érzett hiányt pótolva a város erdőn egy olyan csinos alkalandó táncz helyiséget építtetett, mely magasabb igényeket is kielégíthet s így a tavaszi tánczmulatságok ezután rossz időben is megtarthatók lesznek.

— **A zona-tarifa életbeléptetése után** Debreczenből, Szabolcsról és B. Ujfaluból I. osztályban gyorsvonaton 8.40, személyvonaton 7.00, II. osztályban gyors. 6.50, szem. v. 5.30, III. o. gyors. 4.20, szem. v. 3.50. Kabáról, P. Ladányról, Báránról és Saápról I. o. gyors. 7.20, szem. v. 6.00, II. oszt. gyors. 6.00, szem. v. 4.80, III. o. gyors. 3.60, szem. v. 3.00 firtét lehet Budapestre utazni.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

— **Az eső.** Tegnap délután — mint halljuk — megbecsülhetetlen istenáldásban részesült az Ebes meg a Szepes pusztá abból a hirtelen felkavarodott sötét terhes fellegből, a mely az este vonult el a város felett. — Az esőt a debreczeni határ többi része is nagyon áhította.

tal a következő he-
szközlötni. u. m. :
don és Szepesen.
on, július 1. és 2-án
n Uffoldéken, július
es, Alomzugon. —
s 14-én, a mező-
y s á g.
A debreczeni batyu
aga, tavasztól kezd-
t több sportszerű
tékokat (labdázást,
több előkelő esá-
lóságos angol aris-
ezt a játéknemet.
ek viseltettek ezek
ezen bizottság mely
még most is kedves
ttünk ismeretes. —
hajnak engedve e
ő disztermben és a
egy nagyobb szá-
szeközve különböző
zott el rendezni. —
tek, de különösen a
ne, mert egy kedves
lesz mindenki szí-
vezett mulatság ad-
lligyeletére valószí-
szedősen. Volánt
y Alajosné és Jab-
fognak felkeretni,
jtanak arra nézve,
asson — magának,
agok arattak. — A
Károly zenéje szol-
T. P.
ma a „Hunga-
ajánlékszerződése.
szedőshöz, melylyel
száz ezer forint urává
szabb bevezető so-
sorokban elmondja,
ra, hogy vagyonát
jándékozza. — Ez
hangzik: „A ma-
nyagi jóléte fenn-
eresztül gyakorlati
lott ösiseégi törvény
vilván a környelme-
emei és vérhullása
ra a földrészeket
kret juttatni: földal-
gmásíthatatlan erős
en, egy rendelkezni
nyekkel gyarapított
z. (a mig csak lehet)
családi fi-utódok
és eldarabolhatat-
erdekekben, vagy ha
fiu utódokban, me-
a létrejött hazai
az Erdélyrezi ma-
ület birtokába és
ndékozási szerződés
s szerint, egy szét-
Fent nyilvanított
tésére, hogy csalá-
sen, annak körében
y által a saját va-
egy oly vagyon-
a létre, mely egy
rethette volna meg.
tem és célom, mely
agyar ügy érdekét
sikerült: nem ma-
tántoríthatatlanul
mellett, hogy javai-
rává nem teszem,
ok, vagy kezelési
nihilhetne fekvő va-
z E. M. K. E. bir-
képen örök időkre
tán én, minden va-
gy iránti kötele-
független ál-
kezhettim; kívánva,
észeti ösztönből és
nemzetem iránt a
díttása által teszek,
gel bírnak, nagyobb
ssék.”
poszói újonnan ala-
E. hó 16-án a városi
avára táncmulatsá-
lligens fiatalagából
Szi v ó s Géza tűz
odik a majális sike-
nyival inkább jog-
szló városa a köz-
égen érzett hiányt
y olyan csinos ál-
tettett, mely maga-
thet s így a tavaszi
rosz időben is meg-
letbeléptetése után
ól és B. Uffaluból
on 8.40, személyvon-
4.20, szem. v. 3.50.
Báránról és Saápról
m. v. 6.00, II. oszt.
8.00, III. o. gyorv.
t lehet Budapestre
p delután — mint
tetlen istenáldásban
Szepes puszta abból
sötét terhes fellegből,
a város felett,
határ többi része is

Kereskedő ifjak táncmulatsága A ke-
reskedő ifjak önképző egyesülete a „Margit-
fürdő” díszes vígadójában június 15-én ma-
este tartja. Eme táncmulatság, a készülődé-
sek után itélve, látogatott és jól sikerült fog-
lenni. A rendezőség fáradhatlan tagjai min-
dent megtették arra nézve, hogy a mai tánc-
estély a kívánt várakozásnak s a régi jó
hírnévnek teljesen megfeleljen. A park vil-
lanynyal világított sétányain ma bizonyára
sok jó ismerős és szenvedélyes táncos fog
találkozni, élvezve az üde levegőt s gyönyör-
ködve a tündéres fényáradatba. A viszont-
látásra!

**A debreczeni m. kir. gazdasági tan-
intézet évkönyve** 1888 djk évről Domokos Kál-
mán igazgató által szerkesztve megjelent, —
mely ezen két éves tanfolyamra berendezett s
földmives iskolával egybekapcsolott tanintézet
mult évi működésének átlagos eredményeivel
és főbb mozzanataival foglalkozik, szemben a
tanév végével kiadni szokott értesítővel, a
mely a félévtelre és egyéb tanulási visz-
nyokra vonatkozik. A hallgatók száma az
1887—8. tanév elején 103 volt. (19. I. 39. II.
és 37. III. éves.) A megelőző évben a növendé-
kek száma 117 volt; az egyetlenegy gaz-
dasági tanintézettel bíró alföldi mezőgazdasá-
got űző lakosságára nézve elég szomorú, hogy
a növendékek száma inkább fogyó mint növekvő
változást mutat. A hallgatók előmenetelét
%-ban kifejezve következő eredményt tünteti
elő az egész évről: kitűnő 9, jeles 26-05, jó
34-7, kiélegető 29-5, nem kiélegető 0-5%.
A hallgatók általban véve elég jó „megegyező”
magaviseletet tanúsítottak. — A tanulmányi
kirándulás, mely hét napot vett igénybe Pa-
lavicini ögről algóyi és Almásy Kálmán gr.
sarkadi uradalmát tette tanulmánytárgyává.
A hallgatók között kiosztott ösztöndíjak ér-
teke 1000 frt; tandíjakkól 490 frt engedtetett
el; a hallgatók segélyező egyesülete 372 frt
segélyt osztott ki. A tanári és tisztviselői
kar az igazgatón kívül 12 tagból állott. A tan-
intézetnek az első 20 év alatt, megnyitásától
(1868-69) kezdve összesen 1377 hallgatója
volt, s 718 újonnan felvett közül 391 nyert
végbizonyítványt. Az első évben 42 volt a
hallgatók száma. A gyarapodás 1883/4-ben
kezdődik 91 hallgatóval; az ezután következő
három tanévben számuk 117—117-re emelke-
dett, s ez s mult évben 102-re szállott le. —
Érdekesekek azok az adatok, melyek a 20 év
alatt félévtől 718 növendék előképzettségét
tüntetik elő. Teljes gimnáziumot végzett 270,
teljes reáliskolát 23, VII. gymn. osztályt 17,
VI. gymn. oszt. 286, VI. reál oszt. 37, VI.
osztálynál kevesebbet 59. kereskedelmi aka-
démia 17, VI. polgári osztályt 9. — Ep ily
érdekes a hallgatók illetőségi helyét felmu-
tató kimutatás. Természetesen legtöbb hallgató,
78, került Hajumegyéből; utánna Bihar szol-
gálatosa a legnagyobb contigenst: 72-öt. —
Pest 53, Szabolcs 47, Békés 45, Jász-N.-K.-
Szónok és Szatmár 42—42, Borsod 41, Cson-
grad 36, Gömör 30, Heves 27, Zemplén 22-vel
járult 20 év alatt a tanintézet népszerűségéhez.
A többi megyék 1—14-ig vettek részt abban.
— Az évkönyv a földmives iskolát is ösmerteti.
— Az 1887/8 djk tanévben ezen iskolában.
38 volt a növendékek száma; az első évben
22, a másodikban 16. Ezeknek 9-46%-a kitűnő
előmenetelt tanúsított. A tanító személyzet
az igazgatón kívül 5 tagból áll. Az első 21
év alatt összesen 466 növendéke volt a föld-
mives iskolának, a kik közül Hajumegyéből
70, Biharból 55, Szabolcsból 37, Pestből 30,
Hevesből 29 jelentkezett. Az évkönyvnek igen
bucses része az, mely a különféle közlemények
között olvasható S z i e s Mihály tanártól ily
cím alatt „Debreczen város mezőgazdasági
termelésének hatása a talaj kimerülésére.”
Z a l k a Zsigmond Debreczen város meteo-
rologiai viszonyait 35 évi észlelések alapján
ismerteti. C z a j l i k István a spránczírok
termelésének hasznosságát írja le. — Végre
Z a l k a Zsigmond a tanintézet kísérleti te-
réről állított össze közleményeket.

A királyi tábla decentralizációja. Arad
sz. kir. város e hó 12-én tartott közgyűlésén
Salacz Gyula polgármester indítványára egy-
hangulag elhatározta, hogy arra az esetre,
ha Arad kir. táblát kap, egy igazság-
ügyi palota felépítési költsé-
geire a város 250,000 frttal fog
járulni, ingyen telket ad s míg a palota
elkészül, a színházi bérházban ingyen helyi-
séget, továbbá ingyen fűtést és világítást ad
a táblának, a költségek költségeit is viseli. Az
igazságügyminiszterhez emlékiratot fognak
feltenni, melynek elkészítésével F á b i á n
László főispán elnöksége alatt küldöttséget
bizott meg. Ezt az emlékiratot a miniszter-
nek F á b i á n főispán vezetése mellett a leg-
tekintélyesebb bizottsági tagokból álló kül-
döttség fogja átnyújtani. — Ugyanezt az
ügyet tárgyalta tegnapelőtt Arad megye
közgyűlése Ormos alispán elnöksége alatt. A
közgyűlés, az alispán indítványára 150,000
forintot ajánlott fel az aradi igazságügyi pa-
lota költségeire a kir. táblának Aradra he-
lyezése esetén. Ez ügyben küldöttség fog
menni Fábrián főispán vezetése alatt a mi-
niszterelnökhöz és igazságügyminiszterhez. A
küldöttség tagjai között lesznek Bohus Zsig-
mond, Károlyi Tibor gróf, Simonyi Lajos báró,
Wenckheim Frigyes gróf, Bohus László, Bo-
ros Béni, Zselénky Róbert gróf.

Korinticza fürdő. A lipitói Kárpátok-
nak e vadregényes fekvésű, kies fürdőjében
— mint levelezünk írja — az idény május
15-én nyílt meg. Fürdőink sorában Korinti-
cza ugy kiváló specialis jellegű gyógyforrások,
mint kedvező fekvése folytán a legelső helyek

egyikét foglalja el. Vízének egyetlen más
fürdőben fel nem található specialis jellegét
az adja, hogy gyenge vastartalma mellett
tulsulyban kénsavas sókat (keserűsítő) tartal-
maz, melyek a vas netáni összehúzó hatását
ellensúlyozzák s így e víz gyenge gumruak
által is igen könnyen és eredménytel hasz-
nálható. E kiváló tulajdonságának köszönheti
Korinticza, hogy emberöltők óta, mint a gyom-
or- és bélbeteg, vérszegénység és annak
minden következményeiben, máj- és lépda-
gában, sárgaságban, de különösen aranyeres-
bántalmakban és sápkóiban szenvedőknek va-
lóságos bucsujáró helyévé vált, a melyet az
ország minden vidékéről felkeresnek a szen-
vedők s valóban bámulatos gyógyeredmények-
nek lesnek örvendő észlelői. Korinticza be-
rendezése ugy egészségi mint kényelmi tekin-
tetben teljesen a mai kor színvonalán áll s
minden igényt kielégíteni képes. Kitűnő ha-
tású vízei mellett, erősítő fenyő és ásvány-
fürdők, juhsav, női- és férfi hidegvíz gyógy-
intézet, massage állanak mint gyógytényezők
rendelkezésre, melyekhez a természet nagy-
szerű adományai: a mindig balzsamos ozondu-
sú levegő és arnyas sétányok szerencsésen csat-
lakoznak. Szélfjártástól védett, kedvező fekvé-
sénél fogva mindig állandó derült tavasza és
ősze van, miért is e fürdőt a felsorolt bajok-
ban szenvedőknek, különösen az első és utó-
saisonban (máj. 15—július 1-ig és augusztus
15—szept. végéig) annál inkább ajánljuk,
mert ez idő alatt az áak tetemesen mérsé-
keltek, ugy hogy kényelmes lakást és teljes
ellátást napokint 2 frt 50 krért lehet kapni.
Az odautazás Kassa vagy Oderberg felől vas-
uton Rózsahegy állomását s onnan kocsi-
val történik, Budapest felől pedig Rutkán át
szintén Rózsahegyig vagy a m. ál. vasutason
Besztercebányáig s onnan kocsi-
val Korinticzára jutni. A fürdőigazgatóság kérelme
folytán már a jelen időnyre kedvezmény-
s vasuti jegyek az utóbbi irányban is adtak
ki, a mi alkalmat nyújt a maga nemében pá-
ratlan stureci miut megtekintésére is. Taná-
csos, hogy lakás iránt mindenki jó előre for-
duljon a fürdőigazgatósághoz, mely szivesen
megküldi a fürdő prospektusát s készséggel
ad bővebb felvilágosítást.

Órlási czapa látható a megyeháza
melletti Miskolczy házban. Erdemes megte-
kinteni a saját husával együtt preparált ma-
driást, a melyet Triest mellett fogtak ki a
tengerből egy Magyarországi halászmester
nek legényei. Ha az ember látja ezt a több
méteres szörnyetget, könnyen elképzelheti,
hogyan nyelhetné el J ó n á s p r ó f ő t á t a
czethal.

CSARNOK.

A zóna-tarifa.
— A jövő hónapok regénye. —
Sok minden meg fog változni Magyar-
országon 1889. évi augusztus hó 1-től
kezdve.

A zóna-tarifa életbelépeése folytán a sze-
relmes völegények Budapestre ép oly olcsón
fognak utazhatni szép mennyiségűk látoga-
tására Debreczenbe, mint a figyelemes vök a
sárkányfogu anyósuk látogatására Brassóból
Budapestre. Ha a nagyváradi szatós nem
tesz eleget fizetési kötelezettségének, a fővá-
rosi nagyker skedő ép oly olcsón küldheti le
utazóját vagy üzletvezetőjét „körültekintés”
végett Nagyváradra, mintha ő maga mutatni,
üdülni vagy fürdőzni a Tátrá vagy
Fiumébe.

A menedjiaj mesés olcsósága a vidéket
gyakran fogja feleselni a fővárosba. Ugyan
ki fog majd eljárni Pozsonyban vagy Temes-
várott Kmett Miksa német direktor kultur
mutatványaira, mikor ugyanazon a pénzben,
melyen ott egy páholy jegyet kap, felutazhat
a fővárosba és gyönyörködhetik a nemzeti
vagy népszínház sőt az opera előadásán. Per-
sze, csupan karzati zártzsekre jutna egy kis
pénzmag az utazási fölöslegetől, de tessék el-
hinni, hogy akadnak emberek, kik inkább a
fővárosi színházak kakasülőjéről néznek meg
egy jó előadást, mint az ő s koronázó vá-
rosban — vagy Temesvárott száz jó német
előadást.

... A kereskedelem és ipar terén bá-
mulatos lesz a verseny a főváros és vidék
közt. — Nem sokára már olvasni fogjuk
a fővárosi lapokban az ilyes forma hir-
detéseket:

Ezüstkövi Mór
főfiszabó-üzlet, B.-Pest, Dorottya-utca 8. sz.
Elvállal mindennemű fészabó-munkákat.

Vidéki urak,
kik feljönnek a fővárosba és személyesen
tesznek 30 frtot meghaladó megrendelést,
utiköltségeiket megterítve kapják.

A női szabók tul fogják licitálni a férfi
szabókat és még a komorna uti költségeit is
meg fogják térítani azon vidéki urhölgyek-
nek, kik felmennek a fővárosba, hogy náluk
tegyenek megrendelést.

A vidéken is nagyobb lesz az utazási kedv.
A ki például debreczeni kolbászt akar enni, az
többé nem fogja azt megrendelni Debreczen-
ből. Hisz a szállítás és elkészítettetés többé
kerül, mintha uri maga átrándul Debreczenbe
és ott eszi meg a foghagymás kolbászt.

Es így tovább és így tovább!

Mikor aztán a szálloda-tulajdonosok és
vendégiosók látni fogják, hogy mennyi sok

haszonnal jár a zóna-tarifa a vasutakra nézve
ők is behozzák a zóna-tarifát szállodáikban
és vendéglokkban.

Egy egy zóna nem huszont kilométer,
hanem három napot fog tenni náluk.

A legnagyobb zóna, egy hónap lesz. —
Lakás és élelem ezen zóna alatt első osztályu
vendéglokkban 30 frtért, második osztályu ven-
déglokkban 24 forintért és harmadosztályu-
ban 18 frtért lesz kapható

A legkisebb zóna három napi teljes el-
látás lesz. Ez kerül I. oszt. vendéglokkban 4
frtba, második osztályuakban 2 frt 90 krba,
harmadosztályuakban 2 frt 10 krba.

Minden további zóna öt nap és ugyan-
annyiba kerül, mint az első zóna. Az emberek
tovább fognak maradni a vendéglokkban; hisz
a hosszabb tartózkodás, ép ugy, mint a na-
gyobb utazás tetemesen olcsóbb lesz.

No, de ezt ne vegye készpénz gyanánt
a t. olvasó, mert még sok viz fog lefolyni a
Tiszán meg a Berettyón, míg a vendéglokkok,
ugy mint a vasutaknak, akad egy reformáló
Barossuk.

L. M.

Közgazdaság
A vetések állása és a gabona-
piacz.

Az időjárás viszonyok képezik ez idő
szertint azt a — mondhatni — egyedüli ténye-
zőt, mely a gabonapiaczon az árak alakulása
tekintetében befolyást gyakorol. A szertint, a
mint az időjárás nálunk és a külföldön kedvez a
vetések állásának vagy nem, olcsóbbodik vagy
drágul a buza.

A mult héten általában sok panasz volt
hallható a vetések állását illetőleg. Szaraz-
ságról panaszokdtak nálunk. de különösen
Oroszországban és ezek hatása alatt tényleg
a buzaárak emelkedtek volt. Legutóbb már
megnyugtatóbb jelentések érkeznek és ehhez
képest az árjavulás már csaknem ismét ve-
szendőbe ment.

Az oroszországi aratási kilátásokat ne-
küink nagy figyelemmel kellene kísérnünk,
mert az utóbbi árak tapasztalata azt mutatja,
hogy a gabonatermelés terén tulajdonképen
egy versenytársunk van és ez: Oroszország.

Az orosz buza az, a mely versenyez
velünk Oroszországban, a Svájcban, Délné-
metországban szóval ott, a hol a természetes
viszonyok a mi termékünknek utalják az első-
séget; az orosz rozs olcsósága az, a mely
nőkülöztetővé teszi búzáunkat Németország
nagy részében.

A continens központi államaiba az orosz
buza olcsóbban juthat el; mint az amerikai
vagy ausztráliai gabona és ez okból minket
felelte érdekelhet az a kérdés, hogy minő lesz
Oroszország termése.

Ha megvalósul az a hír, hogy Oroszor-
szágban nem számíthatni jó termésre, ugy e
körülmény a gabonárak alakulásában annál
hathatósabban fog előnyünkre szolgálni, mi-
vel a gabonárak mai állomány színvonala a
további áresést mindenestre kizárja.

Felelős szerkesztő és kiadó lap-
tulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Károly Vilmos.

**Olaj- és vízfes-
tészeti szerek**
festőminták
nagy választékban kaphatók
László Albert
könyv- és papírkereskedésében,
Debreczenben,
főpiacz 1584. (a Bika szálloda mellett.)

Naphtalin.

Mely teli ruhák, szőnyegek, bundák
stb. eltartására, illetve a molytól való
megőrzésre a legalkalmasabb.

Továbbá
Carbolpor és folyadék,
chlormész, zöld gálicz (chlosettek)
és emésztő gödrök tisztán tartására a
legcélszerűbbnek bizonyult.

Kapható
Varga Lajos,
fűszerkereskedésében.

Henneberg's
„Monopolseide“
ist das Beste!
Nur direct.

Ujdonság!
Tulipán batiszt és
Eolienne nyári kel-
mékét
ajánl
Kunz József és Társa
özég.

KASZANYITZKI ENDRE
é ősbb
Kölni a
István. K

üveg, porcellán, lámpa- háztar-
tási és konyhaeszközök nagy raktára,
Debreczenben.

Tisztelettel ajánlja pontos kiszolgálát és
a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártma-
nyokból következő idényezéseket, u. m. :
fagylaltkészítő gépek, fagylalt-sze-
lencék, hűtőgépek készletek, legjob-
b dezsák, hűtő jégszekrények, legjobb-
nak bizonyult egészség-i szódavizgé-
pek, nonplusultra kávéfőző gépek,
kerülámpák, tükrözött kerti golyók,
moszó asztalok, moszó készletek,
chinaszűst: evőeszközök, disztárgyak;

továbbá utazók részére legcélszerűbb
gyor-fűzők, kézi- és utazó tükrök,
zsebpolharak.

Postai megbízások a legnagyobb
figyelemmel és készséggel teljesítettek.

Mindenféle fajta
ablak- és ajtó-redőnyök
(Fa Jalousien, Patent Fa-Rouleaux)
juttányosan megrendelhetők
ifj. Gyúrky Sándor
(előbb SCHVARCZ MATE)
papírkereskedésében
(C s a n a k h á z).

A FELSÉGES KIRÁLYI CSALÁD KEDVENCZ ASZTALI ITALA.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. község figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitűnőbb savanyuviz.

KITÜNŐ BORVIZ

Nagyhatású gyógyital a lélegzési-, emésztési- és vizező-szervek hurotos bántalmainál, általában mindazon esetekben, a melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz használandó.

FÖRÁKTAR:

Csanak Józsefnél.

A FELSÉGES KIRÁLYI CSALÁD KEDVENCZ ASZTALI ITALA.

Magyar gőzcséplőkészletek.

Előállítja, pontosan és oleón szállítja az

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezelőtt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Gyár: Külső váci-út 7. BUDAPEST az osztr.-magy. államvasp. indóházának megérk. kapujától 10 percznyi távolságra.

Különlegesség:

szab. szeges rendszerű gőzcséplőgépek legujabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

3 1/2, 4 és (új) 6 lóerejű mozonyokhoz és mozonyokkal Szénfűtésnél kell 200-250 300-350 ko. szén (fa aránylag) 14 óra a. Szalmafűtésnél kell 5-7 5-7 kéve szalma 100 kicsépl. kévével Cséplési képesség 5-7000 7-10000 közép nagyságu kéve 14 óra alatt a magoknak legelőkeltebb kicséplése, kitűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verőléczes gőzcséplőgépek vaskerettel

6, 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűtési mozonyokhoz s mozonyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat ezelőtt

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.

Képviselőnk Debreczenben:

KONCZ LAJOS ur.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyuviz raktára Debreczenben és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka

ajánl

friss töltésű korona forrás és egyéb ásványvizeket, mindennemű

fűszer árukat,

tisztán kezelt vörös és fehér gyógyborokat,

oliva és ásványgép olajat, vaselint,

legjobb minőségű

koosi kenőesőt

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyuviz raktára Debreczenben és vidékére.

104. 433. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN” gőzmalom készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN és az 1887. április 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1 én életbe léptet. eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezményeket szeriint.

A. Asztali dara nagyszemű	100 kíl	15.60
B. Szinte középszerű		14.60
C. Királyliszt		14.30
1. Lángliszt		14.20
2. Montliszt		13.80
3. Zsemlyelisz 1-ső rendű		13.20
4. " 2-od rendű		12.80
5. Fehér kenyérlisz 1-ső rendű		12.40
6. " szinte 2-od " "		11.40
7. Közép kenyérlisz 1-ső " "		10.60
8. " 2-od " "		10. —
8 1/2 Barna " 1-ső " "		9.40
8 3/4 " 2-od. á 70 kílgr.		8.40
9. Láblisz 1-ső á 70 kílgr.		6.80
10. Veres liszt á 50 kílgr.		—
11. Finom korpá zsákkal 50 " "		4. —
12. Durva korpá zsákkal á 50 kílgr.		3.60

A finom és durva korpá árából eddig engedélyezett 5%-től engedmény a fennmeltt egyezmény folytán szintén beszüntet tetett.

Debreczen, 1889. Május 5.

Arany érem Pécs 1888.

Félszázad óta kitűnőnek elismerve Dr. Sinuleszki-féle

APCZKENŐCS ÉS MOSDÓVIZ

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezi. Legáltalánosabb sikerrel használtatnak bibircs, szepők és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen.

Egy nagy tégegy ára 70 kr., egy kis tégegy 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 ft., egy kis üveg 50 kr.

Jolissante-Puder

(fehér, rózsá vagy sárgás).

Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arc- bőrnek kellemes színt ad és láthatatlanul tapad.

Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Jolissante-Fogpor

egészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és büzdös megóvására kitűnő, a foghútra legjótékonyabb hatású.

Egy doboz ára 50 kr.

Jolissante-Crème

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatású a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések eltűzésére.

Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Kapható

MOLNAR LIPÓT

gyógyszerésznél mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHEK V. EMIL

gyógytárában.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

Stoósi hidegviz-gyógyintézet

Abauj-Torna- (Azelőtt: Szepes-) megyében, a szomolnok-buttai vasuti állomás 1 órányira, messze elterülő gyönyörű fenyves-erdők mélyében, az északi szelektől tökéletesen védett, ozónteli kies völgyben 2000' a tenger színe felett, páratlan levegőjű klimatikus gyógyhely; különösen: mell- s gyomorbajok, ideggyengeség, csusz és közsvény, sápkór, asthma, valamint aranyeres bántalmak és különféle női bajok stb. ellen.

Evad megnyitás május 15-én

Fürdőorvos: Dr. Czirfusz Dezső

a ki eddig a Dr. T a u f f e r egyet. ny. r. tanár kórórádjában, nemkülönb Batizfaly hidegvizgyógyintézetében működött mint orvos.

Szépén berendezett napi szobák 40 krtól 1 frt 40 krig; teljes napi ételmezés 1 frt 30 kr; az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és Szeptember 1-30-ig tet-mesen mérsékelt árak.

Menetéri jegyek 33 1/2% árleengedéssel.

Posta: helyben; távirda állomás 3/4 óra: Szomolnok.

Kivánatra bővebb tudósításokkal, ingyen s bérmentve árjegyzékkel szolgál, valamint lakásokra megrendelést elfogad a

Fürdő kezelősége.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett

Női férfi és gyermek fehérneműeket,

vászor asztal terítők, kávés és (desszert) esemege garniturok, asztalfutó, közép-védők, tálcza, kendők és disztörölők készen, kezdve és előjegyezve, nagy raktár a legjobb minőségű

kötő, himző és horgolópamutok,

selymek és mindennemű rövidárúk és szabó kel- lékekben.

Menyasszonyi

KOSZORÚK

és

FÁTYOLOK.

Csipke és csipke-függönyök,

s z a l l a g, rüsch, bodrok, valódi francia szabásu

vállfűzők,

czérna, selyem és glacc keztyők, legujabb női trico derakak és blusok, *fiu és leány ruhácskák,* trikó, terno, D'lain és fou- léből, női és gyermek diszköté- nyek és ruhavédők.

Férfi, női és gyermek harisnyák.

Mindennemű gyermek kelengyék

és keresztelő készletek.

GYÖRI IGNÁCZ Debreczen, főtér, a „BIKA” szállodával szemben.